

Gorenjec.

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrta leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice.

Vodovod za mesto Kranj in okolico.

(Dopis.)

V Šenčurju, meseca prosinca.

V kratkem pride v deželni zboru kranjskem zopet na razpravo vodovod za mesto Kranj in okolico. Mnogo se je že pisalo o njem, duhovitega in smešnega, zanj in proti njemu, in čeravno bi imelo 13 kmetskih vasi od nameravane naprave prvo in glavno korist, se do danes še nihče izmed prebivalcev teh 13 vasi ni oglasil, da pove svoje in svojih tovarišev-kmetov mnenje.

«Kmetijstvo propada!» vpijejo različni listi in izkušajo z vsemi mogočimi sredstvi, z društveno organizacijo in drugimi napravami položaj izboljšati. Stranke tekmujejo med seboj, da se obdržé na površju. Korenito pa kmetskih ran ni mogoče zaceliti nobeni stranki, dokler se nedostatki s korenino vred ne izrujejo.

Vodovod, kako kratka, a pomenljiva beseda. Večina kmetijstev po Slovenskem propada najbolj radi tega, ker v nobenem oziru ne more tekMOVATI z veleposestvom in s kmetijstvom v alpskih deželah, n. pr. na Tirolskem in v Švici.

Potoval sem celih šest mesecev po raznih pokrajinah Nemčije in Tirolske. Prehodil sem nižave in višave, planine in doline. Povsod sem naletel na izvrstno studenčnico, čisto kakor kristal. Da se seznanim bolje s kmetskimi odnošaji, pogledal sem časih tudi v hleve. Čudom sem se čudil, da so imeli najboljši in največji posestniki komaj po jedno, k večjem dve kravi in dva konja, obširen hlev je bil skoro povsem prazen. «Druga živina je vsa na planini,» pravil mi je gospodar. Imel je na planini devet molznih krav in sedem telic. Še bolj pa sem se začudil, ko mi je pokazal račun izkúpila za prodani, od 2. roznika do 12. kimovca na planini pridelani sir. Znašal je 714 kron.

Na vprašanje, kam izvaža sir, je rekel, da prodá vsega doma in da bi ga prodal še desetkrat toliko, ko

bi ga imel. Drugače pa je s sirom, ki ga pridelujejo občani, ki krmijo živino v hlevih. Sir je mnogo bolj občutljiv in podvržen raznim boleznim, posebno plesnobi; vsled tega je tudi mnogo cenejši.

Glavni vzrok temu je voda.

Tudi pri nas ustanavljajo sirarnice, seveda ne na planinah, katerih nimamo, temveč po nižavah. Mleko je res povsod belo, a razloček je — pravi kmet — tolik: kolikor more eden zavpiti. Pregledoval sem razkrojbo (analizo) mleka, prirejeno od raznih strokovnjakov in učenjakov naše in tujih držav. Poželel sem mleka iz pokrajine z bistro studenčnico, a naše mleko se mi je pristudilo.

Dobrega sira brez dobre pitne vode ni — piše dr. Weinzierl, docent na dunajski kmetijski visoki šoli. Kaj nam pomaga sirarna, ki svoje slabe izdelke le težko in po nizki ceni spravi v denar. Upravni troški so veliki, dobiček pa neznaten. V kraju, kjer ima živina za pitno vodo le smradljivo mlakužo, ustanovila se je sirarna. Kmetje so z veseljem donašali mleko — do 500 litrov na dan. Podjetnik je mislil, da napravi lep dobiček, a moč se je zelo zmotil. Voda mnogo vpliva na kakovost mleka. Škodljive bakterije, katerih je nebroj v taki vodi, pridejo v kravo in v mleko, iz mleka pa v sir. Pri zorenju ovirajo ga na vse mogoče načine, da ne napravi «mature z odliko», temveč še komaj «skoz prerije», če še celo «ne pade». Te preklicane bakterije, katerih v studenčnicah ni, skvarile so podjetniku mnogo sira, in precej globoko bo moral seči v žep, da nadomesti izgubo, dasi ravno je plačeval mleko skoraj šestinko ceneje, kakor ga plačujejo mlekarne v pokrajinah z zdravim pitno vodo.

Omenil sem izkušnemu sirarju, kako izvrsten sir izdelujejo na Tirolskem. «Pri nas ga pa ne moremo,» odvrnil je ogorčen, «če se desetkrat na glavo postavimo, ker nimamo dobre vode.»

Zdelo se mi je potrebno omeniti navedena dejstva, ker so v tesni zvezi z nameravanim vodovodom za mesto Kranj in okolico. Kakor sem že rekel, preskrbljenih bi

Posamezne številke veljajo 8 vinarjev.

bilo, če si napravi vodovod z dobro, zdravo pitno vodo. razen mesta Kranja še 13 bližnjih vasi, ki se pečajo samo s poljedelstvom. Nobena teh vasi nima pitne vode za živino, kaj šele za ljudi. Kokra, no, ta bi že bila za živino, a mora se dovažati v sodih, kar stane mnogo truda in troškov. Za pijačo pa nikakor ni, posebno v poletju ne, ker je pri srednji vročini že prav prijetna kopel. Nočem obširno pisati o njej, omenim naj le, da kaže preiskava, da ima v sebi mnogo prostega in sestavljenega amoniaka, precejšnjo množino salpetrove in nekaj klorove kisline ter je vsled tega prav izvrstno — travniško gnojilo.

Konec prihodnjic.

V Kranju dne 27. prosinca.

Državni zbor se skliče v štirinajstih dneh na kratko zasedanje.

Poroka nadvojvodinje-vdove Štefanije z ogrskim grofom Lonijem se bo vršila prihodnji mesec.

Volitev praškega župana. V Pragi so volili župana trikrat. Mladočeški kandidat je dosedanji župan, dr. Jan Podlipni, staročeški pa dosedanji podžupan, dr. Srb. Vseh občinskih svetnikov je 90, in se je volitve udeležilo le 87, ker oba kandidata nista volila. Podlipni je dobil pri prvi in tretji volitvi 42, pri drugi 41 glasov, Srb pa je dobil trikrat 43 glasov. Ker ni dobil noben nadpolovične večine, se je vršila danes v četrtri županska volitev. Naknadno se nam poroča, da je dr. Srb odložil čast kot podžupan in občinski svetovalec.

Volitve v francoski senat so se končale z veliko zmago ministrstva Waldeck-Rousseau. Izmed 97 novih senatorjev so jih republičani dobili 76.

Kitajski cesar je odstopil vladarstvo svojemu devetletnemu sinu. Odstopivši cesar je hotel marsikaj evropskega uvesti v svojo državo, ali to ni dišalo ne matericezarici, kakor tudi ne nekaterim drugim Kitajcem. Zato je mati-cesarica, ki je jako odločna žena, znala uplavit, da je odstopil. In takoj po odstopu je tudi — umrl. Pravijo, da se je sam ustrelil, drugi sodijo, da je bil umorjen, da ne bo več na potu sedanjih vladi.

PODLISTEK.

Doktor Silvester.

Povest. Spisal Podkrnski.

III.

Nemo je zrl doktor Silvester, ko so mu mater pokopavali, in ko so grude votlo bobnele na krsto, katero so položili v zemljo.

Bil je bled ko zid, in prsi so se mu urno dvigale. Smrt materina ga je tako presunila, in bolečina je bila tako velika, da jo je težko prebil.

Pa saj ni čuda! Iz otročjih let, kar se je začel zavedati, bila mu je mati vedno dobra in ljubezniva. Če je bilo kdaj kaj napačnega, je zadostoval materin pogled in kako bi se mogel temu ustavljati. In dalje: vedno sta živela v tihi sreči. Misel se je vrstila za misljo, slika za sliko.

Ko se je zdramil, se je že mračilo; sam je stal pri grobu matere. Ko je še nekoliko pomolil za njeno dušo,

Vojna v Južni Afriki. Angleži neuspehov svoje vojske pred Ladismitom ne morejo več utajiti; tudi nimajo več upanja, da bi se vzdržal. Mesto se drži lahko še do 20. t. m., ker ima do tega časa še dovolj živeža in streliva. Na Spionskopu je zadel Angleže hud poraz. Vesti iz burskega vira javljajo popolno uničenje vojske generala Warrena; izgube znašajo: 800 mrtvih in ranjenih, 1500 ujetih in 17 topov. Buri so pregnali Angleže celo do glavnega tabora Bullerjevega. Na Angleškem je ta vest močno pretresla občinstvo. V bitki dne 21. prosinca so Angleži izgubili 6 častnikov in 18 mož, ranjenih je 13 častnikov in 142 vojakov, nekaj se jih pa pogreša.

Dopisi.

Iz Radovljice. (Radovljica ali Radoljica?) To mesto je menda edino na Slovenskem, da smo Slovenci še nejedini v pisavi glede njegovega imena. Tukajšnji prebivalci in bližnji okoličani so se v zadnjem času poprijeli pisave «Radovljica». Čemu se nam vsiljuje v besedo ta nepotrebnost in neblagolasni «v»? Morda zato, ker je postal vsled Levčevega pravopisa zopet modern? Drugi Slovenci pišejo večinoma «Radoljica». To je menda pravilnejša in blagolasnejša beseda! Tudi tukajšnja ljudska govorica v tem slučaju ne pozna «v», dasi v drugih besedah pri vsaki priliki ž njim nadomestuje blagolasni «l». Sicer se je že v nekaterih listih razpravljalo o imenu našega mesta. Te razprave pa si druga drugi nasprotujejo. Zato so dobili tudi čitatelji, posebno oni, ki niso brali vseh teh razprav, različne utise, in tako tudi še sedaj ime «Radoljica» različno pišejo. Toda tu treba, da se zjedini in da smo enkrat na jasnem, kako naj odslej pišemo, ali «Radoljica» ali «Radovljica». Zelo bomo torej hvaležni vsakemu, kdor nam do tega na kakoršenkoli način pomore, in naj bode dotičnik Peter ali Pavel. (Opomba uredništva: Ostanimo pri «Radovljici», ker se tako poučuje v naših šolah.)

Z Dolenjskega. Dasi ste Gorenjci na glasu, da ste pobožni ljudje, a v hranilnice vendarle nosite denar. Mi Dolenjci smo tudi pobožni, a pravega blagoslova nimamo, mi namreč nosimo denar iz hranilnic. V vašem gorenjskem

napotil se je domov. Toda kako prazno je bilo doma. Bridek udarec je bila ta izguba za Silvestra. Nič več ga ni veselil veliki Dunaj.

Sklenil je zapustiti Dunaj in se naseliti v kraju, kjer govoré njegov materin jezik, namreč na Slovenskem. Prodal je pohištvo, spravil obleko, knjige in drugo drobnarijo v kovčeg, materino sliko pa skrbno shranil pri sebi. Še nekaj dnij je ostal na Dunaju, preskrbel si potrebne listine, se poslovil od prijateljev, obiskal še enkrat materin grob in je odšel...

IV.

V drugem razredu železničnega voza sedel je naš znanec doktor Silvester, gledal skozi okno ter nezadovoljno mrmral.

Z laj se zasliši zvonec na postaji, in sprevodnik zakliče: «Log! postaja Log!»

«Vendar enkrat!» zdihne Silvester in stopi iz voza. Kmalu na to dobi voznika, ki ga popelje v trg.

«Tukaj sva, pri Lipi,» oglasi se voznik in ustavi konja.

gospodarstvu mora že nekaj drugega biti, da ste Gorenjci taki možje. Nič ne slišimo, da bi se z Gorenjskega ljudje izseljevali v Ameriko ali na Vestfalsko. Vaše kmetije so pač še dobre. Ker niste imeli vinogradov, ste se že zdavnaj dobro držali svojih kmetij. Dobili ste železnico prej, kakor mi Dolenjci. Že dolgo imate fužine, ki so se dosedaj vzdržale, nekatere pa celo na novo oživele. Te so dale kmetiji veliko postranskega zaslužka. Blizje ste tudi Ljubljani, ki ima velik trg in potrebuje dosti živil. Kjer je trden kmet, je pa tudi meščan trden. Vaši meščani so precej imoviti in so dobri »šparovci«. Precej denarja vam dadó obhudovalci vaših snežnikov. Svoj les ste tudi boljše prodajali, kakor mi Dolenjci svojega. Pri nas na Dolenjskem smo imeli nekda tudi fužine v Gradacu, v Beli krajini, na Dvoru, v Zagradcu v Suhi krajini za železnino, v Šent Janžu za premog, ali vse to je zaspalo, ker se do zadnjih deset let živ krst ni brigal za Dolenjsko, da bi jo bil po železnici odprl drugemu svetu. Ker smo se dolenjski kmetje na vinograde preveč zanašali, smo polje in travnike prepuščali bolj ženskam. Zelodec, ki je že zjutraj navajen vina, ne prenaša lahko mleka, in mož zato ne skrbi zadostno za kravji hlev. Tako tudi nismo do zadnjih deset let v živinoreji storili kaj prida, izvzemši kmete v Temenici, ki so vam Gorenjcem bolj podobni po življenju, pridnosti in varčnosti. Jedino, s čemer so se nekateri dolenjski kraji dobro pečali, je svinjereja. To zaslugo pa je našemu ženstvu pripisovali. Za to Gorenjska nima srečnih rok. Sedaj, ko so šli vinogradi spat, sta pa tudi polje in travnik kaj vredna postala. Travniki veljajo sedaj pri nas oral 1000 kron, v tem ko so še pred petnajstimi leti bili dobili po 300 kron. V zatiskem okraju so travniki še dražji. Oral po 2000 kron se večkrat sliši. Ko bi se kostanjeviški okraj dreniral, to jo osušil po velikih kanalih, kar bi se seveda le na deželne in državne troške napraviti moglo, bi se samo v teh dveh okrajih pridela toliko sladke krme, da bi mi Dolenjci v tem oziru vas Gorenjce kar zavidali. Zraven tega oživiti naše vinograde in poleg tega postati tudi vobče dober kmet, to bi bilo kaj! Naša mesta tedaj tudi niso mogla kaj prida premožnega meščanstva na noge spraviti. Dobro obdelana njiva dá dobro živino, to daje trdnega kmeta in ta imovitega meščana. Kočevanji so si pridobili nekaj drobiža s trgovino pomeranč po Ruskem. A zdaj je s to trgovino

pri kraju. Rusi si sami nabavljajo to južno sadje. Kočevski kmet nima dosti lastne zemlje in še ta, kar jo ima, je slaba. Ker je zelo skalovita, mora orač plug po desetkrat v jedni brazdi vzdigniti. Kar je boljše zemlje, je hosta, po večjem jelovina, in ta je pa graščinska. Samo knez Auersperg ima tam štirideset tisoč oralov hoste. Zato je pa tudi knez. Kočevski kmet gine, večinoma je v Ameriki, in Hrvat iz bližnje kraške zemlje, ki je z vsem zadovoljen, ga preganja iz kmetij. — Pa Bog vam daj dobro, Gorenjci, saj pripadate isti slovenski družini! Vam in nekaterim dobrim štajerskim kmetom se imamo zahvaliti, da imamo Slovenci še nekaj trdnega, drugače bi bili danes že vsi v Ameriki, kakor je nekda trden vinogradnik Belokranjec, ki je Gorenjcem svoja močna vina prodajal, danes večinoma z najboljšim mostvom tam. —a—

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Častno svetlinjo za štiridesetletno zvesto službovanje je prejel graščinski upravitelj Matija Šavs v Kranju. — Častno občanstvo je podelila občina Vrhopolje pri Vipavi našemu državnemu poslancu gospodu dr. Andreju Ferjančiču.

Poročil se bo jutri v šentpeterski cerkvi v Ljubljani gospod Henrik Suttner, urar v Kranju, z gospico Pavlo Rusovo iz Ljubljane. Čestitamo!

Redni občni zbor podružnice »Slovenskega planinskega društva« za kranjski okraj bo danes ob pol devetih zvečer v prostorih Narodne čitalnice v Kranju. — »Slovensko bralno društvo« v Kranju ima občni zbor jutri v nedeljo v društveni sobi. Člani obeh društev se opozarjajo, da se mnogoštevilno udeležijo občnega zbora.

Na plesnem venčku tukajšnjih samcev zbralo se je v čitalnici toliko občinstva, da se je zopet splošno podarjala nedostatnost dosedanjih prostorov. Prišlo je tudi mnogo gostov iz Ljubljane. Neznosna vročina je vladala v pretesni dvorani, ki je bila sicer samskemu večeru primerno po načrtu gospoda L. Vencajza izvirno secesijonistiški prav okusno okrašena. Na rdeče preoblečenih in z zelenjem prepreženih stenah viseli so grbi s samskimi znaki (karte, smodke, zavratniki, krtače, gumbi, šivanke, čiki i. t. d.). Videli smo mnogo krasnih toalet. Hlesalo se

Doktor Silvester plača voznika in stopi v gostilnico, naznani gospodarju, da želi za nekaj dni sobo in naroči večerjo.

Cez nekaj časa pripele gospodar prišleca v posebno sobo in ga predstavi svojim zbranim gostom.

Bili so to vsakdanji gosti, ki so redno zahajali v to gostilno, in sicer: gospod sodnik kot najvišji dostojanstvenik v trgu, dva višja uradnika, Glavač in Jeran, ki sta bila bila nerazdružna prijatelja, bila sta enih mislij in želja; četrta oseba: gospod Kosovski, okrožni zdravnik v Logu. Ta je bil že precej postaren, vendar še jako krepak in zgovoren.

Ob prihodu doktorja Silvestra se vsi dvignejo s svojih sedežev ter hité z »dobro došel« pozdravljat novega znanca. Po vrsti se mu predstavijo in ga vzamejo v svojo sredo. Na to dvignejo čaše in gospod sodnik napije v imenu vseh novemu odvetniku:

»Izborna čast mi je, da vam zamorem zaklicati: »Dobro došli!« Trikratni živijo, gospod doktor!«

»Živijo!« doni iz vseh grl.

Dolgo v noč je ostala družba. Pri slovesu stopi gospod zdravnik pred Silvestra in zaupno izpregovori: »Upam, da nismo danes zadnjič skupaj. Povabim vas, da se kmalu pri nas zglasite.«

»Za vašo prijaznost sem vam iz srca hvaležen,« odgovori Silvester in mu krepko stisne roko.

Razšli so se vsak na svoj dom. Tudi Silvestru je gospodar odkazal sobo kot začasno stanovanje.

Prve dni si je doktor Silvester ogledal okolico, katera se mu je zelo dopadla. Tukaj ni bilo zaduhlega mestnega zidovja, ravnotako tudi tiste velikomesne gnječe ne. Prosti čisti zrak ga je obdajal, kamor je prišel. In okolica! Divne vinske gorice ob jedni strani, ob drugi pa polje in velika ravan. Po kateri se vije bistra reka. Kadar je šel na izprehod, vrnil se je vesel in zadovoljen domov. Spoznal je, da je domovina njegove matere, katero je prej le po imenu poznal, zares lepa. Iščé škoda, da ni imel več matere, marsikaj bi jo še rad vprašal in še veliko bolj bi bil sedaj vesel.

Se nadaljuje.

je neprestano. Odlikovali so se — kakor običajno — posebno ožerjeni gospodje, ki so zbog domače vzgoje najbolj usposobljeni za to plemenito umetnost. Hvaležnost plesoljubnega ženstva jim je zagotovljena že na tem svetu! Se celo samci so se na tem častnem večeru dali omehčati. Tudi trdovratnejši med njimi so se vrtili vstrajno po gladkem parketu. Le nekaj nepremagljivih in najzagrizenejših je ostalo tam med vrati in gledalo prezirljivo v pehajočo se gnječo. Bog ve, se je li dražestnim mladencem skominjalo po teh prepovedanih sadovih? Plesalo se je do ranega jutra. Pri prvi kadrilji smo našli okrog štirideset parov.

Zabavni večer so priredili kranjski mojstri včeraj v hotelu «Nova pošta». Čisti dohodek je namenjen v snovanje mojstrske zadruge.

Zlobnost. V četrtek dopoldne je prerezal tukajšnjemu pivovarnarju gospodu M. Maierju delavec Anton Gorjanc s Primskovega 520 kron vredno cev za odvajanje piva, vsled česar ga je ovadil policiji. Došlemu stražniku se je zoperstavil, ga osuval in ranil na čelu. Stražnik je bil primoran rabiti orožje.

Popravek. V zadnji številki našega lista se je pod notico «Nedeljski počitek pri trgovinah v Kranju» natisnila neljuba pometa. «Vse trgovine bodo zaprte ves dan samo ob zapovedanih praznikih, ne pa tudi ob nedeljah.»

Zdravstveno stanje v kranjskem okraju. Pred kratkem je zbolelo v 28 vaseh za ošpicami 386 otrok, od katerih jih je 175 ozdravelo in 13 umrlo, tako da je še sedaj 198 otrok za ošpicami bolnih. — Šole so bile zaprte v Šmartinu, Mavčičah in Zabnici po 14 do 21 dni. — Vratnica se je pojavila v devetih občinah in zahtevala 14 žrtev. — Za očesno boleznijo (trahomom) je obbolelo dvoje oseb.

Pobotnice za uradnike i. t. d. se dobivajo v novi tiskarni v Kranju.

Vabilo na plesni venček prostovoljnega gasilnega društva v Radovljici dne 4. svečana t. l. v hotelu «pri Bastelju». Pri plesu sodeluje vsa domača godba. O polnoči šaljiva loterija. Začetek točno ob pol osmih zvečer. Vstopnina 30 vinarjev. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

V Radovljici se je v sredo vršil občni zbor slovenskega pevskega in bralnega društva «Triglav», in so bili v novi odbor voljeni naslednji gospodje: dr. Janko Vilfan, predsednikom, Alojzij Zebre, podpredsednikom, Fran Čebulj, tajnikom, Hugon Roblek, blagajnikom, Josip Pavlin, knjižničarjem, Vinko Resman, namestnikom, Ljudevit Stiasni, Rajko Verbič in Vinko Hudovernik, odbornikom. Nenavadno mnogoštevilna udeležba pri tej volitvi je pokazala, da se začenja tudi v Radovljici živahnejše društveno življenje, o katerem hočemo pozneje obširneje poročati.

Nova pošta. Dne 1. svečana t. l. odprl se je v Srednji vasi v Bohinju, okraj Radovljica, nov poštni urad, ki bode imel zvezo z Bohinjsko Bistrico.

Zadnje občinske volitve v Trzinu so izpadle za Slovence še dokaj ugodno. Izvoljenih je sedem Slovencev in osem Nemcev, ker imajo slednji tri virilne glasov. Začetek je torej storičen.

Ogenj. Dne 22. prosinca zjutraj je nastal v leseni kajži Marije Igličar v Zaborštu, politični okraj Kamnik, ogenj, ki je vpepelil v jedni uri vse lesovje in slamo ter nekaj gospodarskega orodja. Škoda se ceni na 800 kron, med tem ko je bila nesrečnica zavarovana le za 400 kron. Gasilno društvo iz Dola je ogenj v dveh urah omejilo. Kako je nastal ogenj, še ni pojasnjeno.

Narodna čitalnica v Kamniku priredi jutri v nedeljo dne 4. svečana veselicoz igro «Revček Andrejček» in s plesom. Gostje dobro došli!

Na Kranjskem sploh.

Važno navedbo je izdal ministerski predstnik dr. pl. Körber na vse deželne voditelje glede uradnega občevarjanja s strankami. V tem odloku se zahteva, da morajo voditi politične oblasti pri strogem izpolnjevanju zakonov izključno stvarni predarki in blagor ljudstva; dobro naj pazijo na vse potrebe ljudstva ter naj povsod pomagajo, kjer ima pomoč kaj upanja na uspeh. Oblasti naj bodo vedno v zaupni dotiki z ljudstvom. Tudi naj noben uradnik pri uradnem poslovanju ne kaže svojega političnega mišljenja. — To so gotovo jako lepe besede, a dvomimo, da bodo kaj zalegle. Dokler vlada pošilja v slovenske kraje nemške uradnike, ki niti našega jezika ne umejo, dokler bodo voditelji naših političnih uradov samo blaženo nemščino vrivali strankam, tako dolgo ni misliti na dotiko teh uradnikov z ljudstvom, in Körber svoje lepo doneče navodilo lahko vtakne v žep!

Zaradi velikega snega ni mogel voziti dne 30. m. m. vrhniški vlak.

Na Koroškem.

Podružnico «Slovenskega planinskega društva», prvo na Koroškem, so ustanovili v Borljah v Ziljski dolini.

Na Primorskem.

Na Goriškem so v ponedeljek volili državnega poslance in sicer dvakrat, ker je bila potrebna ožja volitev, in je dobil grof Coronini 158 glasov, dočim je dr. Stanič, ki je razvil zastavo naprednjaštva, dobil 128 glasov. Dasi je dr. Stanič propadel, je vendar za prvkrat velik uspeh, ki je velepomemben za bodočnost.

Najnovejše vesti.

Dunaj 3. svečna. Danes popoldne ima ministerski svet zadnjo sejo radi spravnih pogajanj, ki se začno v ponedeljek. Tudi glede premogarskih štrajkov se ministerski svet posvetuje.

Dunaj 3. svečna. Knez Stahrenberg, član gospodske zbornice, je danes umrl vsled operacije.

Praga 3. svečna. Danes imajo češki deželni in državni poslanci sejo radi spravnih konferenc.

London 3. svečna. Med angleškimi konji in mulami, ki so došli z zaljnimi ladijami, je nastala huda epidemija (bolezen). Tudi ovce poginjajo tramoma.

London 3. svečna. Pri Colesbergu so zbrali Buri 20.000 mož, da preprečijo Angležem pot v državo Oranje. Maršal Roberts pojde Generalu Gatacru z 20.000 vojaki na pomoč. Ministrstvo hoče poklicati k orožju še 40.000 miličnih vojakov in 50.000 prostovoljcev. Listi dvomijo, da bi bilo to vladi možno, kajti od grudna do danes se je oglasilo komaj 2000 mož. Ljudje nočejo v vojno, četudi se jim ponujajo visoke plače. Strah pred Buri je velikanski.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu prosincu 1900. leta vložilo je 427 strank 108.322 kron 82 vinarjev, dvignilo pa 264 strank 61.767 kron 45 vinarjev; 26 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil 52.620 kron. — Stanje vlog znaša brez kapitalizovanih vložnih obresti 2.017.186 kron 6 vinarjev, stanje hipoteknih posojil 1.312.924 kron 63 vinarjev, denarni promet v mesecu prosincu pa 278.674 kron 69 vinarjev. — Hranilne vloge dosegle in prekoračile so tekom meseca prosinca svoto dveh milijonov kron, kar priča o velikem zaupanju, ki ga uživa ta zavod med slavnim občinstvom, ki hranilnico tako pridno zalaga z denarnimi vlogami.

Mlekarska zadruga v Škofji Loki je pričela poslovati v svoji z najnovejšimi stroji opremljeni mlekarnici. Različni mlečni izdelki se dobivajo: sveže mleko liter po 6 vinarjev, pinjenec liter po 4 vinarje, posrto mleko liter po 4 vinarje, surovo maslo kilo po 2 kroni 20 vin. Sveže mleko so dobiva vsaki dan zjutraj in zvečer od pol 7. do pol 8. ure.

Tedenski sejem v Kranju dne 29. m. m.

Prignalo se je 220 glav goveje živine, 4 teleta, 120 prašičev. Pšenica 100 kilogramov 16 kron, proso 100 kilogramov 14 kron, oves 100 kilogramov 11 kron 40 vin., krompir 100 kilogramov 4 kron 50 vinarjev, leča 100 kilogramov 21 kron, fižol 100 kilogramov, 20 kron 50 vinarjev.

Loterijska srečka dne 28. prosinca t. l.

Trst: 25 79 64 14 9

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve

v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in 30—1

obrestuje po 4¹/₂%
od dne vložitve do dne vziige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pretregalo.

H. Sattner

urar v Kranju

prej SPRACHER, zraven lekarne priporoča svojo

največjo zalogo vseh vrst žepnih in stenskih ur, zlatnine in srebrnine, za neveste bogato izbir prstanov, brošk, uhanov i. t. d. 23—3

Zaloga optičnega blaga. — Darila za vsako priliko, orodje iz china-srebra, kakor tudi jedilno orodje.

CENIKI poštnine prosto. — Poprave se točno in ceno izvrše.

Listnica uredništva.

Gospodu dopisniku na D.: Hvala za poslano. Pride o priliki na vrsto. — Nevernemu Tomažu: Pismo je došlo za to številko prepozno. Če ga bo mogoče okrajšati, tedaj ga priobčimo prihodnjič. Prosili bi Vas pa, da se še večkrat oglasite. — Gorenjskemu kmetu: V kratkem pride v list. — Gospodu Gabrovskemu: Vaš spis je prikladen za naš list. Hvala!

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

pri **Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.**

1 zaboj (50 steklenic) 8 kron 50 vinarjev.

Istotam se sprejme tudi 29—1

učenec iz dobre hiše, ki je dovršil vsaj dve srednji šoli.

Neveste, pozor!
Najboljša in najcenejša
kuhinjska posoda
kakor tudi
oprava
dobi se pri
Viljemu Killerju
v Kranju.

Naznanilo.

Častiti duhovščini in slavnemu občinstvu si usojam javiti, da sem prevzel 2—2

zastopstvo c. kr. priv. vzaj. zavarovalnice
proti požaru v Gradcu

in prosim, da se blagovoli v zadevi zavarovanja náme obračati.

Z velespoštovanjem

Ferdinand Hlebš

trgovec in posestnik na glavnem trgu v Kranju.

V pretečenem letu so se izplačale naslednjim posestnikom brez ovire polne zavarovalne svote:

Kopač Mariji na Mlaki . . .	800 kron
Bolki Janezu iz Poženika . .	1500 „
Likozarju Fr. na Primskovem .	1200 „
Rehpergar Mariji na Klancu .	300 „
Trilarju Matiji iz Drulovka .	800 „

Henrik Suttner

Paula Suttner rojena Rus

poročena 33

Kranj Ljubljana

dne 4. svečna 1900.

Naznanilo.

Podpisani javljamo slavnemu občinstvu mesta Kranja in na deželi, da izvršujemo v Ljubljani, Florijanske ulice št. 30 30—1

pleskarsko delo

za stavbe in opravo po najnižji ceni ter se priporočamo v mnogobrojna naročila.

S spoštovanjem

Andr. Bricelj, Fr. Oražem, Iv. Korbar.

KAROL FLORIAN

trgovina s knjigami, galanterijskim blagom, muzikalijami in godbenim orodjem v Kranju, glavni trg

priporoča svojo veliko zalogo pisalnega orodja, šolskih in drugih knjig, vsakovrstnega papirja, kuvert, posetnic (vizitnic) in galanterijskega blaga.

Tudi sem preskrbel veliko zalogo godbenega orodja in strun in prodajam vse po najnižji ceni. 14—4

Gospodom učiteljem in prekupovalcem pri šolskih knjigah deset odstotkov popusta.

Hotel „Nova pošta“ Hotel

v Kranju

v sredini mesta, z **lepimi sobami za tujce, dobro kuhinjo in pristnimi pijačami**, se priporoča.

Tudi preskrbuje lahke in težke **vožnje** na kolodvor in v okolico.

Fr. Ks. Sajovic
posestnik hotela.

12—2

Učenec ki ima veselje do tiskarstva, se sprejme v novi tiskarni nasproti mestni hranilnici v Kranju. Zahteva se vsaj par srednjih šol, katere so tiskarskemu vajencu neobhodno potrebne.

Primož Košnik

izdelovalec opeke iz cementa in zidarski mojster
v Britofu pri Kranju

izdeluje **opeko** iz cementa vsake vrste in barve, **strešnike** in **tlak** ter se priporoča za mnogobrojna naročila. 25—2

ANA LANDT v Kranju

priporoča častitemu občinstvu svojo veliko zalogo 22—3
vsakovrstne prekajene mesnine, zlasti raznovrstnih klobas.
Zaloga vsakovrstnih delikates, rib in likerov.

Josip Stirn

ključavničar v Kranju 10—4
priporoča vsa v njegovo sklopo spadajoča dela po najnižji ceni.

C. kr. priv. avstrijska zavarovalna družba

„DUNAV“

na Dunaju

zavaruje najceneje in najsigurnejše proti škodi po požaru pri premičnem in nepremičnem imetju, proti škodi pri prevažanju blaga, nadalje za življenje na razne načine.

Natančnejša pojasnila daje

RUDOLF KOKALJ

19—4 glavni zastopnik „Dunav“-a v Kranju.